

Міністерство освіти і науки України

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Методичні вказівки
до практичних занять з дисципліни
“Міжнародні стратегії економічного розвитку”
для студентів денної форми навчання
спеціальності 8.050103 – “Міжнародна економіка”

Затверджено
методичною радою
університету
протокол № від

Харків 2010

Укладачі: П.Т. Бубенко
Д.У. Бікулова

Кафедра міжнародної економіки

ВСТУП

Розвиток економіки України на ринкових засадах супроводжується все більшим залученням нашої країни до світового економічного простору, активізацією її участі в світогосподарських процесах та структурах. Перед Україною відкриваються сприятливі перспективи посилити ефективність власної економіки за рахунок оптимального використання переваг міжнародного територіального поділу праці, використання сучасних міжнародних стратегій економічного розвитку. Все це вимагає всебічного теоретичного осмислення та формування практичних рекомендацій.

В умовах глобалізації світового господарства дуже важливим для підготовки фахівців з міжнародної економіки є вивчення особливостей різноманітних моделей економічного розвитку країн, національних стратегій провідних країн світу, стратегій розвитку економік перехідного періоду, міжнародної координації економічної політики та міжнародних інтеграційних стратегій, що розвиваються в умовах глобалізації. Для підготовки фахівців, які глибоко розуміються на цих питаннях, у навчальну програму підготовки магістрів зі спеціальності 8.050103 «Міжнародна економіка» запроваджено дисципліну «Міжнародні стратегії економічного розвитку». Ця дисципліна є відносно новою у навчальних планах підготовки магістрів, її методичне забезпечення є недостатнім і потребує подальшої розробки.

Метою даного курсу є надання знань про проблеми і методи розроблення та реалізації міжнародних макростратегій економічного розвитку.

Завданнями курсу є:

- вивчення середовища формування сучасних стратегій розвитку і перспективних макроекономічних політик;
- набуття навичок аналізу та оцінювання сучасної міжнародної регуляторно-координаційної політики, зокрема в контексті інтересів країн з перехідними економіками.

Предмет курсу: методологія формування і практика реалізації сучасних макростратегій розвитку окремих країн, міжнародних організацій та регіональних утворень.

В результаті вивчення дисципліни у студентів сформуються знання та уміння щодо:

- аналізу середовища формування стратегій розвитку країн в умовах глобалізації;
- оцінки основних індикаторів економічного потенціалу та рівня розвитку країн;
- особливостей сучасних макроекономічних політик різних країн;
- розробки та реалізації стратегій економічного розвитку у провідних країнах світу та країнах з перехідною економікою;
- розвитку міжнародних інтеграційних процесів в умовах глобалізації;
- тенденцій і особливостей розвитку міжнародних корпорацій, в першу чергу, ТНК;
- становлення постіндустріального суспільства та місця в ньому України.

Опанування дисципліни «Міжнародні стратегії економічного розвитку» опирається на певну базу знань з таких дисциплін як «Менеджмент організацій», «Маркетинг», «Транснаціональні корпорації», «Міжнародна економіка», «Економіка зарубіжних країн».

Практичні заняття спрямовані на те, щоб студенти детально опрацювали і засвоїли як теоретичні положення, так і практичні аспекти їх застосування.

І. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ»

Назва теми	Кількість годин				
	Всього	з них			Самостійна робота студентів
		заняття з викладачем			
		аудиторних	з них		
лекцій	практичних занять				
1. Середовище формування стратегій розвитку	12	4	2	2	8
2. Варіативність сучасних макроекономічних політик	14	4	2	2	10
3. Особливості національних стратегій країн-лідерів	12	2	1	1	10
4. Стратегії розвитку перехідних економік	12	2	1	1	10
5. Міжнародна координація економічної політики	14	4	2	2	10
6. Міжнародні інтеграційні стратегії	14	4	2	2	10
7. Глобалізація стратегій розвитку	16	2	1	1	14
8. Цивілізаційні виміри економічного розвитку	14	2	1	1	12
ВСЬОГО	108	24	12	12	84

II ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1. Тема заняття: «АНАЛІЗ СЕРЕДОВИЩА ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ТА КОНКУРЕНТНІ СТРАТЕГІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»

1.1. Мета заняття: засвоєння студентами основних понять і категорій дисципліни; усвідомлення основних позитивних та негативних наслідків глобалізації, механізмів кластероутворення та конкурентних стратегій підприємств, кластерів, економік країн в глобальному середовищі.

1.2. План заняття

1. Поняття і основні риси глобалізації
2. Механізми та стратегії кластероутворення
3. Конкурентні стратегії фірм та кластерів
4. Конкурентоспроможність країн в глобальному середовищі

1.3. Контрольні запитання

1. Що таке глобалізація?
2. Що є джерелами глобалізації?
3. Назвіть основні елементи глобальної економіки.
4. Охарактеризуйте механізми утворення кластерів та їх структуру.
5. Які Ви знаєте види та складові конкурентних стратегій?
6. Назвіть основні напрямки діяльності держави щодо підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

1.4. Запитання для дискусії

Які тенденції, на Ваш погляд, переважають у теперішній час у розвитку міжнародної науково-технічної сфери, системи міжнародного виробництва, міжнародної торгівлі і міжнародних валютно-фінансових відносин?

1.5. Виконати практичні завдання

Завдання 1

Дайте не менше 5 визначень явищу глобалізації.

Завдання 2

Заповніть таблицю основних позитивних і негативних наслідків глобалізації (не менше 10).

№ з/п	Позитивні наслідки	Негативні наслідки

Завдання 3

Назвіть декілька основних причин, що зумовили виникнення глобалізації.

Завдання 4

Розв'яжіть задачу. Величина чистих внутрішніх приватних інвестицій в країні склала 3750 млн. дол. США. Обсяг спожитого капіталу – 2010 млн. дол. США. Споживчі витрати населення склали 9392 млн. дол. США. Державні закупівлі товарів та послуг – 8120 млн. дол. США. Сальдо зовнішньоекономічного балансу – 2528 млн. дол. США. Розмір імпорту – 1237 млн. дол. США, непрямі податки – 3490,8 млн. дол. США. Розрахуйте розміри валового внутрішнього продукту (ВВП), валового національного продукту (ВНП), чистого національного продукту (ЧНП), національного доходу країни (НД), а також експорту, імпорту, зовнішньоекономічну квоти. Розрахунки поясніть.

Література: [1,2,3,8,10,11]

Практичне заняття 2. Тема заняття: «ФОРМУВАННЯ СПЕКТРА ЕКОНОМІЧНИХ СТРАТЕГІЙ ТА ВАРІАТИВНІСТЬ СУЧАСНИХ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОЛІТИК»

2.1. Мета заняття: засвоєння студентами теоретичних знань щодо економічних стратегій, які реалізовувалися національними

економіками світу, формування умінь визначати варіанти стратегій і обирати найбільш доцільні стосовно нових економічних умов.

2.2. План заняття

1. Формування спектра економічних стратегій
2. Зміст і принципи розробки національних стратегій
3. Економічна стратегія і економічна політика держави
4. Види економічної політики держави
5. Типи та інструментарій державної промислової політики
6. Механізми державної анти циклічної політики

2.3. Контрольні запитання

1. Які Вам відомі економічні стратегії, що реалізовувалися національними економіками світу?
2. Визначте основні критерії порівняння економічних стратегій
3. Які Ви знаєте види економічної політики держави?
4. Назвіть основні критерії вибору пріоритетів для державної підтримки розвитку промислового виробництва
5. У чому полягають особливості сучасних макроекономічних політик провідних країн?

2.4. Запитання для дискусії

Якими, на Ваш погляд, мають бути критерії визначення стратегічних альтернатив розвитку України?

2.5. Виконати практичні завдання

Завдання 1

Відповідаючи на запитання чи продовжуючи речення, оберіть єдино правильний варіант.

1. До основних проблем провідних країн на сучасному етапі не належать:
 - а) екологічна проблема;
 - б) продовольча проблема;
 - в) ресурсна проблема;
 - г) технологічна проблема.

2. До північноамериканського економічного центру належать:
- а) Канада і США;
 - б) Мексика та США;
 - в) США;
 - г) США, Канада і Велика Британія.

3. Серед названих країн вкажіть таку, яка найменшою мірою може бути віднесена до провідних:

- а) Канада;
- б) Китай;
- в) Франція;
- г) Японія.

4. Головним критерієм, за яким країну вважають провідною є:

- а) наявність контролю за транснаціональними корпораціями;
- б) обсяг виробництва ВВП;
- в) обсяг виробництва ВВП на душу населення;
- г) позиція країни на міжнародних фінансових ринках.

5. Яке з наведених нижче завдань не є характерним для сучасного соціально-політичного життя розвинених країн:

- а) диференціація доходів має бути контрольованою;
- б) усі члени суспільства повинні мати доступ до найважливіших благ;
- в) політичні права індивіда мають визначатися його доходами;
- г) між суспільними й особистими інтересами повинен дотримуватися баланс.

6. Мотивом для виходу у міжнародне економічне середовище для провідної країни не може бути:

- а) доступ до ринків збуту;
- б) доступ до ринків ресурсів;
- в) можливість перенесення шкідливих виробництв за кордон;
- г) немає правильної відповіді.

7. Яке з наведених нижче понять не може вирішити проблему зниження конкурентоспроможності продукції провідних країн внаслідок подорожчання робочої сили:

- а) автоматизація виробництва;
- б) перенесення трудомістких операцій за кордон;
- в) збільшення трудомісткості продукції;
- г) залучення трудових мігрантів.

8. Ліберальність моделі державного управління в США пояснюється:

- а) поступовістю формування системи управління від місцевого до національного рівня;
- б) тим, що в історії країни було мало критичних моментів;
- в) колоніальним минулим країни;
- г) правильною є відповідь а) та б).

9. Джерелом новітніх технологій для промисловості Японії у період становлення (кінець ХІХ ст.) були:

- а) розробки вітчизняних вчених;
- б) іноземні патенти та ліцензії;
- в) правильної відповіді немає;
- г) правильною є відповідь а) та б).

10. Характерною ознакою постіндустріальної економіки є переважаючі:

- а) сфери послуг;
- б) видобувної промисловості;
- в) переробної промисловості;
- г) сільського господарства.

11. Обов'язкове медичне страхування робітників у Німеччині було запроваджене:

- а) після об'єднання ФРН та НДР;
- б) зразу після Другої світової війни;
- в) у проміжку між першою та Другою світовими війнами;
- г) ще до Першої світової війни.

12. На початку ХХІ ст.. максимальний рівень безробіття сягав:

- а) менше 1%
- б) більше 2%, але менше 5%;
- в) більше 6%, але менше 9%;
- г) понад 10%.

13. Для першого етапу формування екологічної політики рівня, як правило, було характерним:

- а) використання непрямих методів регулювання;
- б) використання прямого державного регулювання;
- в) другорядна роль екологічної експертизи;
- г) широке застосування екологічних податків.

14. Сучасна практика державного анти циклічного регулювання в розвинених країнах:

- а) спирається тільки на неокейнсіанські методи;
- б) чітко дотримується принципів монетарної політики;
- в) орієнтована на ізоляцію національної економіки від зовнішнього середовища для вирішення проблеми циклічності економічного розвитку;
- г) поєднує заходи, рекомендовані представниками різних економічних шкіл.

Завдання 2

Визначте і обґрунтуйте, яке з положень правильне, а яке помилкове.

1. Розвинені країни споживають понад половину загальносвітового обсягу енергії.

2. Неокейнсіанські економічні доктрини рекомендують державі регулювати економіку через пропозицію грошової маси.

3. Провідна держави завжди розглядають подрібнення крупних компаній як засіб досягнення міжнародної конкурентоспроможності.

4. Збільшення наукомісткості продукції є засобом підвищення конкурентоспроможності.

5. Японія має найвищий у світі рівень розвитку фундаментальної науки.

6. Причиною переміщення робочих місць з Німеччини є високий рівень соціального захисту.

7. Екологічна політика у розвинених країнах почала формуватися наприкінці XIX ст.

8. Головним критерієм віднесення країни до провідних є обсяг ВВП, що виробляється.

9. Всі розвинуті країни розташовані у Північній півкулі.

Завдання 3

Визначте критерії порівняння економічних стратегій країн (порядок вибору, побудова сітки варіантів).

Завдання 4

Окресліть спектр стратегій (вибір між спектрами відкритих і закритих стратегій країн).

Література: [1,3,4,7,10,13]

Практичне заняття 3. Тема заняття: «ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ СТРАТЕГІЙ КРАЇН. ВИБІР ОПТИМАЛЬНОЇ МІЖНАРОДНОЇ СТРАТЕГІЇ ФІРМИ»

3.1. Мета заняття: засвоєння студентами знань щодо особливостей національних стратегій провідних країн світу та країн з перехідною економікою. Формування умінь розробляти оптимальну міжнародну стратегію фірми.

3.2. План заняття

1. Мета та завдання стратегій економічного розвитку провідних країн

2. Реалізація стратегій економічного розвитку у країнах-лідерах

3. Системна трансформація перехідних економік

4. Роль держави і державної економічної політики в країнах з перехідною економікою

5. Моделі міжнародної стратегії фірми

3.3. Контрольні питання

1. Якими є головні економічні проблеми провідних країн?
2. Назвіть і охарактеризуйте загальні принципи вирішення стратегічних завдань у провідних країнах
3. Назвіть основні напрямки реалізації стратегій економічного розвитку у провідних країнах.
4. Охарактеризуйте основні моделі стратегії ринкових трансформацій в країнах з перехідною економікою.
5. Назвіть особливості і проблеми ринкової трансформації в Україні.

3.4. Запитання для дискусії

Якими, на Ваш погляд, мають бути основні напрями державної економічної стратегії України в умовах фінансової та економічної кризи?

3.5. Виконати практичні завдання

Завдання 1

Визначте критерії оцінки ефективності стратегії економічного розвитку.

Завдання 2

Оберіть оптимальну міжнародну стратегію фірми, запропонованої викладачем. Розробіть алгоритм стратегічного планування згідно з наведеною схемою.

1. Визначення основних пріоритетів стратегічного планування
 - а) Загальний аналіз: _____
 - б) Місія організації: _____
 - в) Мета: _____
2. Визначення мети
 - а) Власні можливості фірми: _____
 - б) Міжнародні завдання: _____
 - в) Завдання в країні базування: _____
 - г) Взаємна підтримка завдань: _____
3. Розробка стратегії
 - а) Умови за кордоном: _____

- б) Умови в країні базування: _____
- в) Стратегічні альтернативи за кордоном: _____
- г) Стратегічні альтернативи в країні базування: _____
- д) Стратегія: _____
- 4. Реалізація стратегії
 - а) Плани, програми: _____
 - б) Виконання: _____
 - в) Контроль і оцінка ефективності: _____

Література: [1,2,4,7,8,9,11,13,14,15]

Практичне заняття 4. Тема заняття: «МІЖНАРОДНА КООРДИНАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ. ІНДЕКС ЕКОНОМІЧНОЇ СВОБОДИ ДЕРЖАВИ, ЙОГО ЗМІСТ І ПОКАЗНИКИ РОЗРАХУНКУ»

4.1. Мета заняття: засвоєння і поглиблення знань студентів щодо міжнародних механізмів регулювання світової економіки, ролі різних фінансових та економічних інституцій в системі регулювання міжнародних економічних відносин. Формування умінь визначати індекс економічної свободи держави і правильно тлумачити його зміст і призначення.

4.2. План заняття

1. Міжнародний механізм регулювання світової економіки
2. Міжнародні організації та їх роль в регулюванні міжнародних економічних відносин
3. Регіональні економічні об'єднання та союзи, їх взаємодія зі світовим господарством

4.3. Контрольні запитання

1. Назвіть види міжнародних економічних організацій, охарактеризуйте їх типову організаційну структуру
2. Як здійснюється міжнародне регулювання зовнішньої торгівлі й основні функції таких організацій?

3. Розкрийте роль міжнародних валютно-кредитних та фінансових організацій в економічному розвитку національних економік

4. У чому полягає роль регіональних міжнародних економічних і фінансових організацій у координації світового економічного розвитку?

4.4. Запитання для дискусії

Яку роль мають відігравати Світовий банк та МВФ у подоланні наслідків світової фінансової та економічної кризи? Чи потрібна Україні допомога МВФ у вирішенні проблем виходу з кризи?

4.5. Виконати практичні завдання

Завдання 1

Зробіть аналіз сучасної системи міжнародної координації та регулювання міжнародних економічних відносин.

Завдання 2

Складіть таблицю позитивних та негативних наслідків вступу України до СОТ.

Завдання 3

Визначте ступінь економічної свободи держави, використовуючи десять компонентів економічної свободи. Наведіть основні показники, що характеризують кожний з цих компонентів.

Література: [2,3,4,7,8,17]

Практичне заняття 5. Тема заняття: «ПРОЦЕСИ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»

5.1. Мета заняття: поглибити і розширити знання щодо процесів світової економічної інтеграції, принципів формування та проблем розвитку світових макроекономічних угруповань та регіональних союзів. Формування умінь аналізувати діяльність сучасних інтеграційних угруповань і місце в них України.

5.2. План заняття

1. Чинники, передумови та форми економічної інтеграції країн
2. Основні світові макроекономічні угруповання
3. Моделі і стратегії розвитку інтеграційних процесів в Європі, Північній Америці, Південно-Східній Азії та в Азійсько-Тихоокеанському регіоні

5.3. Контрольні запитання

1. Назвіть чинники, що обумовлюють розвиток міжнародної економічної інтеграції
2. Назвіть основні рівні і форми міжнародної регіональної економічної інтеграції
3. Охарактеризуйте інтеграційні процеси в Європі
4. Охарактеризуйте моделі і стратегії розвитку країн Південно-Східної Азії та Азійсько-Тихоокеанського регіону

5.4. Запитання для дискусії

Які вектори зовнішньоекономічної політики слід розвивати Україні в першу чергу?

5.5. Виконати практичні завдання

Завдання 1

Назвіть та коротко охарактеризуйте сучасні інтеграційні угруповання у світі, зазначте, до складу яких з них входить Україна.

Характеристику кожного інтеграційного об'єднання дайте за такою схемою.

1. Повна назва інтеграційного угруповання
2. Рік створення
3. Регіон
4. Країни-учасниці
5. Рівень інтеграції
6. Керівні органи
7. Мета створення

8. Основні напрямки діяльності

Література: [2,4,6,7,8,9]

Практичне заняття 6. Тема заняття: «ГЛОБАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОВІДНИХ ТНК СВІТУ З ВИРОБНИЦТВА ЛЕГКОВИХ АВТОМОБІЛІВ»

6.1. Мета заняття: закріплення знань щодо розвитку та особливостей стратегій міжнародного бізнесу, визначити роль ТНК в прискоренні процесів глобалізації, показати їх вплив на економіку приймаючих країн. Сформувати уміння робити аналіз діяльності провідних ТНК світу на прикладі ТНК з виробництва автомобілів.

6.2. План заняття

1. Роль ТНК у світовій економіці та у прискоренні процесів її глобалізації
2. Особливості стратегій міжнародного бізнесу
3. Вплив прямих іноземних інвестицій ТНК на національні економіки
4. Цивілізаційні аспекти економічного розвитку

6.3. Контрольні запитання

1. Дайте визначення поняття «транснаціональна корпорація» та окресліть характерні ознаки ТНК
2. Назвіть особливості стратегій міжнародного бізнесу
3. Які вимоги висуває глобалізація до економіки України?

6.5. Запитання для дискусії

Яке місце займає Україна у становленні постіндустріального суспільства?

6.6. Виконати практичні завдання

Завдання 1

На основі даних, наведених в табл. 6.1 виконати наступні завдання:

1. Визначити країну базування (країну, де розташована материнська компанія) кожної з наведених 25 ТНК з виробництва автомобілів. Зробити висновки, які країни світу є лідерами у виробництві автомобілів.

2. Проранжувати провідні автокомпанії світу за обсягами виробництва автомобілів у 2001-2007 рр. Ранг кожної ТНК занести в табл. 6.1. Зробити висновки стосовно позиції кожної ТНК на світовому автомобільному ринку за 5 років.

3. Розрахувати питому вагу у світовому виробництві автомобілів кожної ТНК за 2001-2007 рр. Порівняти питому вагу кожної ТНК у 2001 р. та 2007 р. і зробити висновки щодо того, які компанії збільшили питому вагу у світовому виробництві автомобілів, а які – зменшили у досліджуваному періоді і на скільки процентних пунктів.

4. Графічно за допомогою колової діаграми проілюструвати змінювання структури світового виробництва автомобілів серед 15 провідних компаній світу в 2007 р. у порівнянні з 2001 р. (з 25 ТНК відібрати 15 тих, питома вага виробництва яких в загальносвітовому обсязі перевищує 2%).

5. Розрахувати темпи зростання виробництва автомобілів по кожній ТНК (ланцюгові та базові темпи, при цьому обсяги виробництва у 2001 р. прийняти за 100%). Зробити висновки щодо того, які 5 ТНК мали найвищі темпи по відношенню до 2001 р., а які 5 ТНК мали найнижчі темпи зростання, а також по ланцюговим темпах росту прослідити, які компанії розвивались стійко, а які – стрибками.

Література: [1,3,4,7,8,13]

Таблиця 6.1 – Динаміка виробництва легкових автомобілів серед провідних компаній світу у 2001-2007 рр.

№ п/п	Виробник	Країна базування	2001 р.					2002 р.					2003 р.				
			Об'єм продаж	Ранг	Питома вага	Темп росту базовий %	Темп росту ланцюговий %	Об'єм продаж	Ранг	Питома вага	Темп росту базовий %	Темп росту ланцюговий %	Об'єм продаж	Ранг	Питома вага	Темп росту базовий %	Темп росту ланцюговий %
1	Toyota		5021259					5555111					5369176				
2	General Motors		4663399					4900561					4682656				
3	Volkswagen Group		4881096					4829456					4843085				
4	Ford		3699258					3606715					3320706				
5	Honda		2608773					2930688					2868705				
6	Hyundai-Kia		2087500					2185002					2275535				
7	PSA Peugeot Citroen		2710472					2894030					2934641				
8	Nissan		1966844					2164621					2363155				
9	Renault		2070369					2049809					2110557				
10	Suzuki-Marti		1161712					1345806					1455411				
11	Fiat		1928696					1710439					1619185				
12	BMW		946730					1090258					1118940				
13	Daimler Chrysler		2392992					1998946					1819973				
14	Mazda		779970					864255					960935				
15	Mitsubishi		1242138					1406330					1303439				
16	Daihatsu		-					-					725060				
17	Avtovaz		786008					703040					699888				
18	Fuji (Subaru)		478971					460822					458163				
19	Tata		54464					77097					140670				
20	Porsche		56746					55903					81324				
21	GAZ		80692					65648					56783				
22	UAZ		35302					33648					32748				
23	Kamaz		37837					38735					40016				
24	MG Rover		163144					147037					132789				
25	Isuzu		100959					41233					25949				
	Інші виробники		897621					1034286					1181758				
	Всього		40852952					42189476					42621247				

Продовження таблиці 8.1

№ п/п	Виробник	Країна базування	2004 р.					2005 р.					2007 р.					
			Об'єм продаж	Ранг	Питома вага	Темп росту базовий %	Темп росту ланцюговий %	Об'єм продаж	Ранг	Питома вага	Темп росту базовий %	Темп росту ланцюговий %	Об'єм продаж	Ранг	Питома вага	Темп росту базовий %	Темп росту ланцюговий %	
1	Toyota		5869629					6157038						6800228				
2	General Motors		4502680					5657225						5708038				
3	Volkswagen Group		4892529					4979487						5429896				
4	Ford		3497334					3514496						3800633				
5	Honda		3183269					3324282						3549787				
6	Hyundai-Kia		2377546					2726600						3423190				
7	PSA Peugeot Citroen		3004710					2982690						2961437				
8	Nissan		2423893					2697362						2512519				
9	Renault		2163620					2195162						2085837				
10	Suzuki-Marti		1639366					1723022						2004310				
11	Fiat		1583501					1539576						1753673				
12	BMW		1250345					1323119						1366838				
13	Daimler Chrysler		1913693					1965410						1275152				
14	Mazda		1042849					1091756						1169640				
15	Mitsubishi		1110679					998043						1008970				
16	Daihatsu		785166					803176						905932				
17	Avtovaz		717985					721492						765627				
18	Fuji (Subaru)		512953					508281						507552				
19	Tata		179046					163089						190468				
20	Porsche		84095					98135						98512				
21	GAZ		65686					51596						51749				
22	UAZ		31136					29141						28528				
23	Kamaz		41207					30361						5086				
24	MG Rover		106088					29104						-				
25	Isuzu		14620					-						-				
	Інші виробники		1441574					597577						4549632				
	Всього		44435199					45907220						51953234				

Теми рефератів

1. Глобалізація світової економіки та проблеми України.
2. Передумови розвитку та етапи становлення процесу глобалізації.
3. Теорія економічного зростання та економічні моделі зростання.
4. Чинник економічного зростання країн світу.
5. Основні види економічної політики держави та їх трансформація в сучасних умовах.
6. Трансформація державного регулювання в умовах глобальної економіки.
7. Реалізація стратегій економічного розвитку у країнах ЄС.
8. Основні напрямки та особливості промислової політики країн ЄС.
9. Сучасні механізми державного впливу на циклічність розвитку економіки.
10. Антиінфляційна бюджетна політика провідних країн Заходу.
11. Стратегія економічного розвитку США.
12. Сучасна американська стратегія світового лідерства.
13. Роль ТНК в економічній стратегії США.
14. Стратегія економічного розвитку Японії.
15. Стратегії економічного розвитку країн з перехідною економікою.
16. Стратегія економічного розвитку Китаю.
17. Програми структурних реформ в країнах з перехідною економікою.
18. Міжнародна координація економічної політики та її інститути.
19. Міжнародний валютний фонд в системі регулювання міжнародних фінансових відносин.
20. Міжнародні економічні організації, що регулюють світову торгівлю.
21. Глобалізація та регіональна інтеграція.
22. Вплив регіональних економічних об'єднань країн світу та процеси глобалізації.

23. Лісабонська стратегія економічних і структурних реформ ЄС.
24. Моделі і стратегії розвитку країн Південно-Східної Азії.
25. Стратегічні перспективи розвитку Азійсько-Тихоокеанського регіону.
26. Особливості стратегій міжнародного бізнесу.
27. Цивілізаційні аспекти економічного розвитку.
28. Економічні проблеми взаємодії цивілізацій.
29. Міжрегіональні цивілізаційні та комунікаційні процеси.
30. Становлення постіндустріального суспільства та місце в ньому України.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Білорус О.Г., Лук'яненко Д.Г. та ін. Глобальні трансформації і стратегія розвитку. – К.: ВІПОЛ, 1999.
2. Голиков А.П., Черномаз П.А. Международные экономические термины: словарь-справочник. – Харьков: ХНУ им. В.Н. Каразина. 2007 – 332с.
3. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гей ця. – К.: Ін-т екон. прогноз.; Фенікс, 2003.
4. Жук М.В., Бауліна Т.В. Міжнародні стратегії економічного розвитку: Навч.посіб. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – 348с.
5. Макогон Ю.В., Орехова Т.В. Глобализация в Украине и мировой экономике. – Донецк: ДонНУ, 2004. – 478с.
6. Международная экономика: Учеб. Пособие / Ю.В. Макогон, В.С. Смирнов, М.И. Кравченко; Под ред. проф. Ю.В. Макогона. – Донецк: Родник, 2001. – 110с.
7. Международные стратеги экономического развития: Учеб. Пособие / Под ред. Ю.В. Макогона. – К.: Знання, 2007. – 461с.
8. Міжнародні стратегії економічного розвитку: Навч.посіб./ За ред. А.О. Задої. – К.: Знання, 2007. – 332с.
9. Михайлова Л.І., Юрченко О.Ю., Данько Ю.І. та ін. Міжнародний менеджмент: Навч.посіб. – К.: ЦУЛ, 2007. – 200с.
10. Пивоваров С.Э., Тарасович Л.С., Майзель А.И. Международный менеджмент. – СПб.: Питер, 2005. – 656с.
11. Пятенко О.В. Економічна рівновага як основа для формування стратегії економічного зростання в Україні //Економіка: проблеми теорії і практики. – 2003. – вип.182. – Т.2. – С.356-366.
12. Роль держави у довгостроковому економічному зростанні /За ред. Б.Є. Кваснюка. – К.: Форт, 2003. -423с.
13. Стратегія економічного розвитку в умовах глобалізації / За ред. Д.Г. Лук'яненка. - К.:КНЕЦ, 2001. – 538с.
14. Уткин А.И. Американская стратегия для XXI века. – М.: Логос. – 303с.
15. Американская глобальная стратегия и геополитические планы в отношениях Западной и Восточной Европы // <http://info-broking.narod.ru/>
16. Европейский союз // <http://www.europa.eu.int/>

17. Международный валютный фонд // <http://www.imf.org/>

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять з дисципліни
“Міжнародні стратегії економічного розвитку”
для студентів денної форми навчання
спеціальності 8.050103 – “Міжнародна економіка” (магістри)

Укладачі: БУБЕНКО Павло Трохимович
БІКУЛОВА Дінара Умярівна

Відповідальний за випуск: *А.В.Гриньов*

Редактор
Комп’ютерна верстка

План . Поз.

Підписано до друку

Формат 60x84 1/16. Папір Гарнітура Times New Roman.

Друк RISO. Умовн. друк. арк. Обл.-вид. арк.

Замовлення № . Тираж 50 прим. Ціна договірна.

Видавництво ХНАДУ, 61200, м. Харків-МСП, вул. Петровського,
25

*Свідоцтво державного комітету інформаційної політики, телеба-
чення та радіомовлення України про внесення суб’єкта видавничої
справи до державного реєстру видавців, виготівників і розповсю-
джувачів видавничої продукції,
серія ДК № 897 від 17.04.2002 р.*